

DIVADLO KOMEDIE

Vilém a Alois MRŠTÍKOVÉ - MARYŠA

PREMIÉRA: 10. PROSINCE 2013

Vilém Mrštík (14. května 1863 Jimramov – 2. března 1912 Diváky) byl prozaik, dramatik, literární kritik a překladatel. Narodil se jako druhý ze čtyř synů jihomoravského ševce. Jeho bratrem byl Alois Mrštík, rovněž spisovatel. Část dětství prožil Vilém Mrštík v Ostrovačicích u Brna, kam se rodina přestěhovala. V Brně vychodil gymnázium. V letech 1884 - 90 žil v Praze, kde chtěl studovat malířství. Z existenčních důvodů svůj záměr neuskutečnil. Začal studovat práva, po roce studium ukončil a věnoval se literatuře.

Pro tísnivé existenční podmínky se Vilém Mrštík v roce 1892 přestěhoval k bratrově Aloisovi do Divák, kam za nimi jezdili mnozí čeští a moravští umělci. V roce 1904 se oženil s Boženou Pacasovou z Olomouce (byla též literárně činná). Ale ani sňatek, uzavřený tak trochu z rozumu, už nemohl vnést klid do jeho stále větší „rozervanosti“ a nemohl zabránit stále se stupňující podezíravosti, stihomamu a uzavírání se do sebe. Vilém Mrštík dlouhodobou duševní krizi ukončil sebevraždou.

Vilém Mrštík publikoval v Rozhledech, Lumíru, Zlaté Praze, Národních listech, České revue a Moravskoslezské revue. Spolupracoval s F. X. Šaldou, přispíval do časopisů jako literární a divadelní kritik. Jako novinář a publicista prosazoval naturalismus É. Zoly a na jeho tvorbu působil i ruský kritický realismus. V roce 1895 podepsal manifest České moderny. Věnoval se také překladatelství, především z ruštiny a francouzštiny. Přeložil díla L. N. Tolstého, N. V. Gogola, I. A. Gončarova, É. Zoly, G. de Maupassanta. Vilém Mrštík také vedl dlouholetou polemickou kampaň za záchranu pražských památek v asanačních pásmech.

Napsal romány *Santa Lucia* a *Pohádka máje*, povídkové cykly *Stíny*, *Obrázky*, *Babbeta*, *Verunka a drobné povídky*, *Knihy cest*, *Zlatá nit*, lyrickou prózu *Bavlníkovy ženy a jiné povídky* (spolu s bratrem Aloisem) a nedokončený román *Zumři*. Podílel se také na Aloisově románové kronice *Rok na vsi*. Dále napsal dramata *Paní Urbanová*, *Maryša* (spolu s bratrem Aloisem), *Anežka* (spolu s manželkou Boženou) a publicistické stati *Bestia triumphans* (kritika nekulturních zásahů a ničení stavebních památek), *Moje sny*, *Cesta do Ruska*.

Oba bratři povýšili úroveň moravské literární tvorby na srovnatelnou evropskou úroveň.